

- Strojírenské práce – Písmena ve slově „zámečník“ prohazuj tak, abys vytvářel nová slova, každé písmeno lze použít pouze tolikrát, kolikrát je ve slově uvedeno, interpunkce se nemění. (Př.: meč, míč, kámen, zámek...)
- Zámečnícké přesmyčky: celo, žrím, áníkov, brázdíla, centrskoku, ísrovnáva (ocel, mříž, kování, zábradlí, konstrukce, svařování).
- Obchodní škola – Napiš ke každému písmenu ze slova obchod jedno odborné slovo, které ses naučil při studiu na obchodní škole (O – obchod, B – bilance, C – ceny, H – hodnota, O – objekt, D – daně).

5.6.3 Čtenářské dílny

Čtenářské dílny byly jedny z nejlepších projektů, kterých jsem se mohla sama aktivně účastnit a na kterém byl skutečně u žáků znát rozvoj v oblasti čtenářské gramotnosti. Po dobu šesti měsíců jsem u žáků sledovala jejich motivaci, slovní zásobu, plynulost četby či schopnost vyjádřit se ústní i písemnou formou.

V úvodu projektu jsem se žáky vedla diskuzi na téma význam četby. Proč je důležité číst? Co mi může četba přinést? Jaký je rozdíl mezi literární a filmovou předlohou? Na základě těchto poznatků jsme vytvořili myšlenkovou mapu. Celou první hodinu jsem tedy věnovala důležitosti četby, motivaci, individuální a skupinové práci, a evidentně to přineslo úspěch. Společně s žáky jsme knižní tituly vybrali a objednali, což bylo pro některé z nich další motivací, jelikož se s touto činností opět neseťkali. Finanční situace některých žáků jim nedovoluje pořídit si knihy, o které by měli zájem. Po dodání knih si žáci sami vybírali knihu, četli titulky a zjišťovali, která by jim mohla být blízká. Už samotná možnost výběru knihy byla pro některé žáky další motivací.

V průběhu projektu se prodlužoval čas četby, žáci pracovali s knihou (ilustracemi), pracovními listy, ústním i písemným projevem. Pracovní listy z tohoto projektu činily žákům značné potíže, písemné vyjádření pro ně bylo náročné, pracovali jsme tak spolu především na rozvoji verbálních projevů. Vedla jsem je k tomu, aby myšlenku nejdříve nahlas vyslovili, poté si ji poznamenali.

K hodnocení žáků jsem se uchýlila až ve druhé polovině projektu, předtím jsem pracovala pouze s motivací. Znamky by měly ovšem též mít motivační charakter, abychom u žáků neztratili již získaný zájem o četbu. Výsledkem bylo samostatné zpracování referátu a představení své knihy ostatním spolužákům. Žáci na sebe byli velmi pyšní, někteří dokázali přečíst celou knihu. Pro některé žáky se nejednalo jen o přečtení knihy, ale o malý životní úspěch.

Z dotazníkového šetření posléze vyplynulo, že polovina žáků čte nyní více, nežli tomu bylo před zahájením projektu, a napovídá tomu i častá návštěvnost knihovničky, kterou jsme díky projektu mohli rozšířit o nové atraktivní tituly (tematika fantasy, sci-fi, dobrodružná literatura, romány, povídky). V čtenářských dílnách jsme na popud žáků pokračovali i po skončení projektu.

Výhody – dostupnost nových a zajímavých knižních titulů, volitelnost titulu, vlastní tempo četby, individualizovaná forma výuky, individuální přístup učitele, nové metody práce s textem, žáci si knihu mohli vzít domů.

Nevýhody – příprava učitele – sledování nových knižních titulů, příprava v oblasti motivace, příprava otázek, pracovních listů...

Projekt Čtenářské dílny trval 6 měsíců. Ověřování proběhlo v prvním a druhém ročníku dvouletého oboru obchodní škola současně. V každém z ročníků bylo realizováno deset čtenářských dílen.¹¹⁴ V průběhu jednoho kalendářního měsíce proběhla konkrétně jedna nebo dvě čtenářské dílny.

1. Dotazníkové šetření o četbě, seznámení s projektem, výběr titulů, diskuze na téma význam četby a tvorba myšlenkové mapy.
2. Představení knižních titulů, žáci četli jednotlivé titulky, hledali knihu, která by je mohla oslovit, diskuze nad možným výběrem knihy (žánrové rozřazení). Učitel by měl být při výběru titulu nápomocný, odhadnout, co by pro ně bylo vhodné čtení.
3. – 4. Četba vybraného titulu, práce s pracovním listem – žáci měli problém s písemným projevem, nedokázali zformulovat myšlenku a napsat ji.
5. – 6. Četba vybraného titulu, diskuze – s ohledem na obtíže v písemném projevu jsem se zaměřila na ústní projev, na schopnost vyjádřit se.
7. Četba se prodlužuje na cca 20–25 minut, práce na pracovním listu žákům nečinila potíže, někteří popsali celou stranu A4.

¹¹⁴ Projekt byl financován z tzv. šablon pro školy a v rámci šablony mělo dojít k deseti ověření aktivit.